

2. D. B. V.

DE

REBUS PRO DE-
RELICTO HABITIS.

Occasione

§! 46. *Inst. de Rerum Divis.*

EXERCITATIO SABBATHINA XIV.

Partis Posterioris

Quam

SUB PRÆSIDIO

DN. SAMUELIS FRIDERICI

WILHELMII

Doct. & Prof.

IN ATHENÆI GEDANENSIS AUDITORIO
ORDINARIO,

D. 21. *Maji.* MDCCXXII. Hora XI.

Instituent
RESPONDENS

IOH. CHRISTIANUS Teglass / Trept, Pom.

ET OPPONENTES

JOHANNES SIGISMUNDUS SCHULTZ, Gedan.

CASPAR WILHELM de BORCK. Eqv, Neo-March.

GEDANI, Typis JOHANNIS DANIELIS STOLLII,
SENATUS ET ATHENÆI TYPOGRAPHI.

§. *Quaratione 46. l. de Rec. Div.*

Qua ratione verius esse videtur, si rem pro derelicto à domino habitam occupaverit quis, statim eum dominum effici. Pro derelicto autem habetur, quod dominus ea mente abjecerit, ut id in numero rerum suarum esse nolit. ideoq; statim dominus ejus esse desinit.

Conspectus.

Possessionem retinendi & amittendi causa I. Quid sit res pro derelicto habita. II. animus derelinquendi verbis, facto vel non facto declaratur. III. res pro derelicto habita definit esse prioris domini, & occupanti acquiritur. IV. demum tamen per usucapionem, si non facto derelicta. V. aut si res aliena à non domino abjecta. VI. statim vero si à domino verbis vel facto abjiciatur. VII. auferens rem pro derelicto habitam furtum non committit. VIII. Regna quoq; pro derelicto habentur. Cujus tunc imperium? IX. An hodie res pro derelicto habitæ fisco cedant? distingv. X. Res vitandi naufragii causa ejectæ non habentur pro derelictis, sed recuperatæ domini manent. XI. Inde illarum fit furtum. XII. non sunt fisco addicendæ. XIII. improbantur preces pro lucrandis naufragorum bonis. XIV. nec de re hda currente amissæ inventori acquiruntur XV. Sunt denunciandæ. Quid si non appareat dominus? XVI.

I.

Est possessionis qualitas, quod non prius tollatur, quam animus & facultas naturalis def. cit. Animus enim anima possessionis est L. 1. §. 3. ff. de A. vel AP, nec minus de ejus essentia est facultas tenendi, ut, quamdiu hæ essentialia partes salvæ, salva quoq; maneat possessio, & per solum egressum ex fundo vel ædibus non amittatur L. 3. §. 8. L. 6 §. 1. L. 25. §. 1. L. 46. ff. d. 1. Econtrario sublato animo possidendi, quando quis nolit amplius possidere d. L. 3. §. 6. L. 17. §. 1 ff. eod. vel in perpetuum extincta facultate tenendi, dum vel ipsa res possessa interiit, annulo v. gr.

v. gr. in Oceanum projecto *L. 23 ff. de P. V. vel ea furto obla-
ta L. 15. ff. de A. vel Amitt. poss.* aut si quis vi dejectus *L. 1. §. 45.
ff. de vi & vi arm.* possessio quoq; necessario desinit.

II. Talis animus non amplius durat in rebus pro dereli-
cto habitis, quæ definiuntur, quod sint res, quæ ea mente à
domino abjectæ, quod eas amplius in numero rerum suarum
habere nolit *§. 46. 7. de R. D.* De his si constet, quod sint ab-
jectæ, vel desertæ, & eo quidem animo, ne amplius maneat
abjicientis, possessione ejus excidunt, sive mobiles sive immo-
biles illæ fuerint. *Bachov. & Vinn. Comm. Inst. ad d. §. 46.*

III. Animus ille vel verbis declaratur, ore vel scripto pro-
latis, vel ipso facto abjectionis aut derelictionis. Nam tali fa-
cto satis manifestum fit, abjicientem nolle amplius rem abje-
ctam sibi habere. Atq; id tam inter privatos, quam Princi-
pes & liberos populos vim istam sibi vindicat. Venit enim
ex jure naturali, quo quisq; suum abdicare potest, & ex natu-
rali præsumptione, quâ quis voluisse creditur, quod sufficien-
ter significavit. *Grot. de Jure B. & P. lib. 2. cap. 4. §. 4. n. 2.* Et
non facto quoq; , si omissione animus iste derelinquendi de-
clarari potest, cum sciens quis patiatur rem suam ab alio sibi
possideri, nam silentium scientis & liberè volentis pro con-
sensu habetur. *Grot. d. l. §. 5.*

IV. Res quæ ita pro derelicto habita, non amplius prio-
ris domini manet, sed ejus esse desinit. Eodem enim modo,
quo nostræ fiunt res, nostræ quoq; esse desinunt, ac tunc oc-
cupanti cedunt, *L. 1. §. 7. ff. pro Derelict.* ut tamen sciat oc-
cupans rem pro derelicto haberi. Quam enim scit talem non
esse, simul intelligit eam ad alium pertinere, eamq; hinc sibi
acquirere non posse *L. ult. C. Unde vi.* Si econtrario constet,

rem pro derelicto haberi, ea occupanti acquiritur, licet in al-
terius ædibus occupata fuerit. *Philippi in Usu Pr. Inst. Libr.*
2, tit. 1, Ecloga 20, n. 6, seq.

V. Inter rem tamen non facto, & facto vel verbis pro de-
relicto habitam differentia est, quod illa non statim appre-
hendentis fiat, sed demum possessione temporis lege definiti.
Ex tanto enim tempore præsumitur Dominum rem suam
non vindicare velle, cum vix fieri queat, ut interea non habu-
erit viam ad ejus noticiam, quâ adepta potuisset, si ullam ejus
curam haberet, satis significare, quod eam reperere vellet,
dum vero non fecit, exinde animus ejus derelinquendi haut
difficiliter colligitur. *Pufend. de Jure nat. Et gent. lib. 4, cap. 12,*
§. 8. Grot. II. 4, 6, Et 8. Nec contrarium post istud tempus ex
capite metus præsumendum est, quasi ob illum non licuerit
rebus suis invigilare. Haut enim probabile est, metum per
tantum temporis spatium duravisse, ut nulla adfuerit occa-
sio, sibi adversus metum consulendi. Magis adhuc pro vo-
luntaria alienatione contra dominum præsumptio militat.
Grot. d. §. 6.

VI. Facto vel verbis res abjecta eo etiam casu, ut fiat ac-
cipientis longiorem possessionem requirit, si non dominus
eam abjecerit, & alter tanquam à vero domino habuerit. *L.*
6. ff. pro derelict. Usucapione enim illa aquirenda est, ad
quam titulus pro derelicto justus est, licet usucapiens ignoret,
à quo derelicta sit *L. 4. ff. d. 2.* Si enim sciat rem à non domino
derelictam esse, eam usucapere nequit, cum in mala fide sit.

VII. Alias si facto vel verbis à vero domino pro derelicto
habeatur, statim rei, & antequam ab alio occupetur, dominus
esse definit, & à prima occupatione occupantis fit *L. 1. 2. §. 2.*
L. 5.

L. 5. §. 1. ff. d. r. cum ex naturali ratione res nullius cedat occupanti §. 12. 7. de R. D. L. 7. pr. ff. de A. R. D. Hocq; casu per imaginariam quandam traditionem res pro derelicto habita transfertur, cum actus abjectionis & derelictionis hujus vices suppleat, & videatur abiciens vel derelinquens per eum quasi rem primùm occupanti tradidisse d. L. 5. §. 1. Rhet. in Med. Inst. Diff. 10. §. 4. Lauterb. Coll. Pr. tit. de A. R. D. §. 45. Vian. c. l. n. 2.

VIII. Effectus hic ex dictis sequitur, quod auferens rem pro derelicto habitam furti non teneatur, etiamsi penes illum fuerit furandi animus L. 43. §. 5. ff. de Furt. Carpz. Pr. Crim. qv. 86. n. 4. Unde apud Philipp. c. l. n. 10. pronuntiatum legitur: Dieweil aber dennoch der Pfarr-Herr von solchem Pferde, so in seinem Hause gestanden, und von des Feindes Volcke darinnen verlassen worden, nichts gewußt, des Bauren Sohn aber dasselbige zum ersten in der Pfarrers Hause angetroffen, occupiret, und in seine Gewehr bekommen. So verbleibet es ihm eigenthümlichen billich, und der Pfarrer hat sich darwieder mit seinem Einwenden beständiger weise nicht zu behelffen.

IX. Regna etiam pro derelicto haberi posse per omnem erga ea abjectam curam, exemplo Sardanapali Justin. Lib. 1. c. 3. & Henrici III. R. Poloniae probatur Neugebauer Hist. Rer. Polon. lib. 9 p. 645. 647. Eorum vero tunc hæc conditio est, quod summum imperium non ad quemcunq; occupantem perveniat, sed ad populum revertatur, qui pro suo arbitrio illud iterum in alium conferre potest Neugeb. d. l. p. 660. seq. Fredro de reb. gest. Populi Polon. sub Henrico Valesio p. 252. seqq. p. 258 seq. & prior rex non nisi privatorum loco habetur, cui vim inferenti resisti jure potest. Grot. Lib. 1. cap. 4. §. 9.

X. Hodie res pro derelicto habitas, & cætera adespota,

non occupanti, sed Fisco cedere. Autores apud Stryk. in *Usu Mod. ff. tit. pro derelict. §. 1.* existimant. Verum rectè ab eo inter mobilia & immobilia distinguitur, illaq; ex jure communi, excluso Fisco, occupanti relinquenda esse statuit, cum semper pro juris communis observantia & contra legum mutationem præsumendum. Immobilia vero ex nota Praxi superiori territorii domino adjudicanda vult.

XI. Cum res pro derelicto illæ demum habeantur, quæ à domino ea mente abjectæ, quod eas amplius in numero rerum suarum esse nolit *supra §. 2.* sequitur, ubi de ea mente non constat, res abjectas vel alia ratione amissas pro derelicto non haberi. Quæ ergo oborta maris tempestate navis levandæ gratia ejiciuntur, & postea recuperantur, dominis suis non deneganda, sed restituenda sunt *§. 47. J. de R. D. L. 2. §. 2. ff. ad L. Rhod de jactu L. 21. §. 1. ff. de A. vel A. P. soluto tamen pretio Das Bergelohn* pro opera navata illis, qui merces jactas recuperarunt vid. *Jus marit. Svecic. P. 5. c. 1.* Etenim cum jactus plerumq; fiat ob loca scopulis aut littoribus vicina, ubi vada metuuntur, & tum jactæ merces facile appelluntur, regulariter spes recuperandi esse potest.

XII. Concludit hinc Imper. in *d. §. 47.* si quis fluctibus expulso, vel etiam in ipso mari nactus, lucrandi animo abstulerit, cum furtum committere, ex ea ratione, quod domino, cujus remanere debebant, res istas auferat, Cujus sententiae non obstat, quod Ulpianus dicit in *L. 43. §. pen. ff. de furt.* plerumq; credendum esse, derelipientis animo jactatum. Nam Jctus de jactu spontaneo loquitur, & de eo qui nulla necessitate res aliquas in mare projecit. Ex hujus enim merè voluntaria actione credibile est, ipsum id pro derelicto

licto velle habere, quod videtur ut periculum jactare. Vinn.
ad d. §. 47.

XIII. Proinde etiam consuetudines, quarum vi bona naufragorum Fisco addicuntur, ratione sustineri nequeunt. Iniquissimum enim est, eum qui nec læsit, nec lædere voluit, facultatibus spoliare, quibus ipsa tempestatis rabies pepercit, easq; quasi restituit. Si in portum pervenissent bona navis, in ea ut peregrina Fisco jus nullum fuisset. At qua ratione jam miser iis defraudandus? Ita calamitas calamitati sociatur Dn. Vitriar in *Instit. Jur. publ. lib. 3. tit. 18. §. 39.* Huber de *Jure Civit. lib. 1. Sect. 3. cap. 7. n. 51. seqq.* Abrogavit etiam istas consuetudines Fridericus I, Imp, in *Auth. Navigia C. de Furt. & Carolus V. Imp. eum securus statuta in transgressores publicatione bonorum & pœna arbitraria in art. 128. Const. Crim.* Adfunt & hac de re aliorum locorum statuta, quibus ad minimum vindicationi per dominos faciendæ certum tempus conceditur, & demum eo præterlapso ad fiscam bona naufragorum referenda esse disponitur. De illis vid. Joh. Voet, *Comment. ad ff. tit. de Incend. ruin. naufrag. §. 3.*

XIV. Omnium minimè approbari possunt in quibusdam locis publicæ per Pastores preces, quibus Deum fatigant, ut infausta hæc lucra illis concedat, *Daß Gott den Strand geseegen wolle.* Si eo saltem fine fierent, ut Deus maris accolis illa potius bona adjiciat, quam ea in mari perire patiatur, admitti possent. At tunc tamen debita cautione explicandæ erunt, ut neque naufragiorum votum continere, neque in ullius injuriam tendere, existimari queant. Titius in *Jure priv. Rom. Germ. Lib. 10. cap. 13. §. 20.*

XV.

XV. Præter res vitandi naufragii causa jactas pro derelictis non habentur, quæ iter facientibus de curru decidunt, aut quæ imprudentibus excidunt in via, & ab alio inveniuntur. Nec enim hæ animo derelinquendi amissæ sunt. Certum hinc, eas dominorum permanere, ut & qui eas animo lucrificandi tollit, furti obstringatur, sine discrimine, an sciverit an ignoraverit, cujus fuerint §. 47. *f. de R. D. L. 43. §. 4. ff. de furt.* Nam omnes scire debent, quod suum non est, hoc ad alios modis omnibus pertinere *L. ult. C. Unde vi.*

XVI. Ut ergo ab hoc crimine inventor liber sit, per libellum proponere debet, se invenisse & redditurum ei, qui suum id esse demonstraverit. Hac contestatione palam facit, quod inventum non animo furandi tulerit *d. L. 43. §. 7. & 8.* Si nemo post hanc publicationem appareat, qui rem inventam repetat, inventor pauper ipse eam, ceu munere Dei collatam, retinere potest. Si dives est, benè & piè fecerit, si in usus & alimoniam pauperum eam impenderit. Anton. Perez *ad Cod. de furt. n. 10. Struv. in Jurisp. Rom. Germ. lib. 2. tit. 1. §. ult.* Malitiosè rem inventam occultans, sicut fur, extraordinaria tamen tantum pœna, puniendus, quia in circumstantia per oblatam occasionem minus est furtum, quam quod ex studio committitur. Carpz.

in Pr. Crim. qu. 86.

22 (0) 22

ULB Halle

3

002 178 486

56

VD 18

2. D. B. V.

58. 9

DE
**SPRODE-
TO HABITIS.**

Occasione ^{1722, 3.}
Inst. de Rerum Divis.

TIO SABBATHINA XIV.

Partis Posterioris

Quam
B PRÆSIDIO

JELIS FRIDERICI

REMBERG

Doct. & Prof.

**GEDANENSIS AUDITORIO
ORDINARIO,**

di. MDCCXXII. Hora XI.

Instituent
RESPONDENS
IANUS Teglass / Trept. Pom.

T OPPONENTES
GISMUNDUS SCHULTZ, Gedan.
ELM de BORCK. Eqv. Neo-March.

JOHANNIS DANIELIS STOLLII,
ET ATHENÆI TYPOGRAPHI.